

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (czwarta izba)

z dnia 3 lipca 2019 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Artykuł 267 TFUE – Prawo do skutecznego środka prawnego – Zakres kontroli aktu prawa Unii Europejskiej przez sąd krajowy – Rozporządzenie (WE) nr 1225/2009 – Artykuł 15 ust. 2 – Przekazanie państwom członkowskim nie później niż na 10 dni roboczych przed posiedzeniem Komitetu Doradczego wszelkich istotnych informacji – Pojęcie „istotnych informacji” – Istotne wymogi proceduralne – Rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 723/2011 – Rozszerzenie cła antidumpingowego nałożonego na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali pochodzących z Chin na przywóz tych produktów wysyłanych z Malezji –
Ważność

W sprawie C-644/17

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Hoge Raad der Nederlanden (sąd najwyższy Niderlandów) postanowieniem z dnia 10 listopada 2017 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 17 listopada 2017 r., w postępowaniu wszczętym przez

Eurobolt BV

przy udziale

Staatssecretaris van Financiën,

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie: M. Vilaras, prezes izby, K. Jürimäe, D. Šváby, S. Rodin (sprawozdawca) i N. Piçarra, sędziowie,

rzecznik generalny: G. Hogan,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Eurobolt BV przez C. van Oostena,
- w imieniu rządu niderlandzkiego przez M.K. Bulterman i M.A.M. de Ree, działające w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: niderlandzki.

- w imieniu rządu włoskiego przez G. Palmieri, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez F. De Lucę oraz P. Gentilego, avvocati dello Stato,
- w imieniu Rady Unii Europejskiej przez H. Marcos Fraile oraz B. Driessena, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez N. Tuominen, avocat,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez F. Ronkes Agerbeeka, H. Krämera, N. Kuplewatzky'ego oraz T. Maxiana Ruschego, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 28 lutego 2019 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 15 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1225/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony przed przywozem produktów po cenach dumpingowych z krajów niebędących członkami Wspólnoty Europejskiej (Dz.U. 2009, L 343, s. 51; sprostowanie Dz.U. 2010, L 7, s. 22, zwanego dalej „rozporządzeniem podstawowym”), art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”), a także ważności rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 723/2011 z dnia 18 lipca 2011 r. rozszerzającego ostatecznie cło antydumpingowe nałożone rozporządzeniem (WE) nr 91/2009 na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali wysyłanych z Malezji, zgłoszonych lub niezgłoszonych jako pochodzące z Malezji (Dz.U. 2011, L 194, s. 6).
- 2 Wniosek ów został złożony w ramach postępowania wszczętego przez Eurobolt BV, którego przedmiotem jest nałożenie ceł antydumpingowych na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali do Unii Europejskiej.

Ramy prawne

- 3 W okresie istotnym dla okoliczności sporu rozstrzyganego w postępowaniu głównym przyjmowanie środków antydumpingowych przez Unię podlegało przepisom rozporządzenia podstawowego.
- 4 Motywy 12, 24 i 25 tego rozporządzenia stanowiły:

„(12) Konieczne jest ustanowienie sposobu zawiadamiania zainteresowanych stron o informacjach wymaganych przez władze, zapewnienia im możliwości udostępnienia wszystkich dowodów istotnych w sprawie oraz możliwości obrony własnych interesów. Należy jasno określić zasady i procedury postępowania, w szczególności umożliwić zainteresowanym stronom dokonanie zgłoszenia do postępowania, zaprezentowanie własnych opinii i przekazanie informacji w określonych terminach, jeżeli te opinie i informacje mają zostać uwzględnione. Właściwe jest określenie warunków, w których zainteresowana strona będzie miała dostęp do informacji udostępnionych przez inne strony i możliwość ich skomentowania. [...]

[...]

(24) Niezbędne jest zapewnienie konsultacji Komitetu Doradczego na zwykłych i wyszczególnionych etapach postępowania. Komitet powinien składać się z przedstawicieli państw członkowskich i przedstawiciela Komisji pełniącego funkcję przewodniczącego.

(25) Informacje dostarczane państwom członkowskim w Komitecie Doradczym mają często wysoce techniczny charakter i zawierają szczegółowe analizy ekonomiczne i prawne. Aby zapewnić państwom członkowskim wystarczającą ilość czasu na rozważenie tych informacji, należy wysyłać je w odpowiednim terminie przed datą posiedzenia ustaloną przez przewodniczącego Komitetu Doradczego”.

5 Zgodnie z art. 6 ust. 7 rozporządzenia podstawowego:

„Wnioskodawcy postępowania, importerzy, eksporterzy, ich reprezentatywne zrzeszenia, organizacje użytkowników i konsumentów, zgłaszający się zgodnie z art. 5 ust. 10, oraz przedstawiciele kraju wywozu mogą na pisemny wniosek zapoznać się ze wszystkimi informacjami przekazanymi przez każdą ze stron postępowania istotnymi dla ich sprawy, nieobjętymi klauzulą poufności w rozumieniu art. 19 i wykorzystywanymi podczas postępowania, z wyjątkiem wewnętrznych dokumentów opracowanych przez organy Wspólnoty lub państw członkowskich. Strony te mogą odnosić się do uzyskanych informacji, zaś ich komentarze będą brane pod uwagę, o ile zostaną odpowiednio uzasadnione”.

6 Artykuł 13 tego rozporządzenia, zatytułowany „Obejście środków”, stanowił:

„1. Cła antydumpingowe nałożone na podstawie niniejszego rozporządzenia można rozszerzyć tak, aby objęły przywóz z państw trzecich, których dotyczy środek produktów podobnych, zarówno nieznacznie zmodyfikowanych jak też niemodyfikowanych, lub nieznacznie zmodyfikowanych produktów podobnych, lub też ich części, w przypadku gdy obowiązujące środki są obchodzone. Cła antydumpingowe nieprzekraczające pozostałych ceł antydumpingowych nałożonych stosownie do art. 9 ust. 5 można rozszerzyć tak, aby objęły przywożone towary od przedsiębiorców korzystających z ceł indywidualnych w krajach, których dotyczy środek, w przypadku gdy obowiązujące środki są obchodzone. Obejście ceł określa się jako zmianę struktury handlu między państwami trzecimi a Wspólnotą lub między poszczególnymi przedsiębiorcami w kraju, którego dotyczy środek, a Wspólnotą, wynikającą z praktyki, procesu lub prac niemających racjonalnych przyczyn ani ekonomicznego uzasadnienia, poza nałożonym cłem, przy czym istnieją dowody szkody lub osłabienia skutków naprawczych cła w odniesieniu do cen lub ilości podobnych produktów, jak również dowody na istnienie dumpingu w odniesieniu do normalnych wartości uprzednio ustalonych dla tych produktów, jeśli jest to konieczne stosownie do przepisów art. 2.

[...]

3. Postępowania na mocy niniejszego artykułu wszczyna się z inicjatywy Komisji, na wniosek państwa członkowskiego lub każdej zainteresowanej strony w przypadkach, gdy wniosek zawiera wystarczające dowody dotyczące czynników wymienionych w ust. 1. Wszczęcie następuje po zasięgnięciu opinii Komitetu Doradczego w drodze rozporządzenia Komisji, które może także nakazać organom celnym odprawienie przywozu z zastrzeżeniem rejestracji zgodnie z art. 14 ust. 5 lub żądania gwarancji. Postępowania prowadzone są przez Komisję, której mogą towarzyszyć organy celne, i są kończone w ciągu dziewięciu miesięcy. W przypadku gdy ostatecznie ustalone fakty uzasadnią rozszerzenie środków, rozszerzenia tego dokonuje Rada na wniosek Komisji, po zasięgnięciu opinii Komitetu Doradczego. Rada przyjmuje wniosek, chyba że w terminie miesiąca od jego złożenia zostanie on odrzucony zwykłą większością głosów przez Komisję [chyba że w terminie miesiąca od złożenia wniosku przez Komisję zostanie on odrzucony przez Radę zwykłą większością głosów]. Rozszerzenie skutkuje począwszy od daty nałożenia obowiązku rejestracji na podstawie art. 14 ust. 5 lub żądania gwarancji. Odpowiednie przepisy proceduralne niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do wszczęcia i prowadzenia postępowań mają zastosowanie na podstawie niniejszego artykułu.

[...]”.

7 Artykuł 15 tego rozporządzenia, zatytułowany „Konsultacje”, miał następujące brzmienie:

„1. Wszelkie konsultacje przewidziane w niniejszym rozporządzeniu prowadzi się w ramach Komitetu Doradczego, w którego skład wchodzi przedstawiciele wszystkich państw członkowskich oraz przedstawiciel Komisji jako przewodniczący. Konsultacje przeprowadza się niezwłocznie na wniosek państwa członkowskiego lub z inicjatywy Komisji, w każdym przypadku w okresie umożliwiającym przestrzeganie terminów określonych w niniejszym rozporządzeniu.

2. Komitet obraduje po zwołaniu przez przewodniczącego. Przewodniczący bezzwłocznie, jednak nie później niż na 10 dni [roboczych] przed posiedzeniem, przekazuje państwom członkowskim wszelkie istotne informacje.

3. Gdy jest to niezbędne, konsultacje mogą być prowadzone wyłącznie w formie pisemnej; w takich przypadkach Komisja zawiadamia o tym fakcie państwa członkowskie i wyznacza termin, w którym mogą one wyrażać swoje opinie lub wnioskować o konsultacje ustne, które organizuje przewodniczący, pod warunkiem że konsultacje te mogą być przeprowadzone w okresie umożliwiającym przestrzeganie terminów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.

4. Konsultacje obejmują w szczególności:

- a) istnienie dumpingu i metody ustalania marginesu dumpingu;
- b) istnienie i zakres szkody;
- c) związek przyczynowy między przywozem towarów po cenach dumpingowych i szkodą;
- d) środki, które w danych okolicznościach mogą zapobiec szkodzie lub naprawić szkodę spowodowaną dumpingiem, jak również sposoby wprowadzenia w życie tych środków”.

8 W dniu 26 stycznia 2009 r. Rada przyjęła rozporządzenie (WE) nr 91/2009 nakładające ostateczne cło antidumpingowe na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej (Dz.U. 2009, L 29, s. 1).

9 Rozporządzeniem (UE) nr 966/2010 z dnia 27 października 2010 r. wszczynającym dochodzenie w sprawie możliwego obchodzenia środków antidumpingowych nałożonych na mocy rozporządzenia nr 91/2009 w drodze przywozu niektórych elementów żelaza lub stali wysyłanych z Malezji, zgłoszonych lub niezgłoszonych jako pochodzące z Malezji, i poddającym ten przywóz rejestracji (Dz.U. 2010, L 282, s. 29), Komisja wszczęła zgodnie z art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego z własnej inicjatywy dochodzenie w sprawie ewentualnego obejścia środków antidumpingowych wprowadzonych względem przywozu niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali pochodzących z Chin.

10 Ponadto w art. 2 rozporządzenia nr 966/2010 Komisja nakazała organom celnym, by dokonano rejestracji przywozu objętego zakresem tego rozporządzenia.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

11 Eurobolt jest spółką z siedzibą w 's-Heerenberg (Niderlandy), która sprzedaje elementy złączne z żelaza i stali, nabywane od producentów i dostawców mających siedzibę w Azji w celu ich sprzedaży w Unii.

- 12 Po nałożeniu – na mocy rozporządzenia nr 91/2009 – ostatecznego cła antydumpingowego na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali pochodzących z Chin Eurobolt nabył takie elementy złączne od dwóch producentów z siedzibą w Malezji, mianowicie od TZ Fasteners (zwanego dalej „TZ”) i HBS Fasteners Manufacturing (zwanego dalej „HBS”).
- 13 W okresie od 29 października 2010 r. do 4 sierpnia 2011 r. Eurobolt złożył w Niderlandach 32 zgłoszenia w celu dopuszczenia do swobodnego obrotu elementów złącznych ze stali zakupionych od HBS i TZ. Jako kraj pochodzenia została podana Malezja. Zgodnie z rozporządzeniem nr 966/2010 organy celne zarejestrowały te elementy złączne i dopuściły je do swobodnego obrotu bez pobierania ceł antydumpingowych.
- 14 Po opublikowaniu tego rozporządzenia władze Chińskiej Republiki Ludowej i Malezji, importerzy znani w tych krajach, w tym Eurobolt, oraz zainteresowane podmioty z tej branży w Unii zostali poinformowani przez Komisję o wszczęciu dochodzenia przewidzianego w tym rozporządzeniu.
- 15 HBS i TZ zgłosiły się do Komisji w związku z tymże dochodzeniem i przedłożyły odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu antydumpingowym. Jako strona zainteresowana zgłosił się również Eurobolt.
- 16 Pismem z dnia 26 maja 2011 r. Komisja zakomunikowała Euroboltowi swoje wstępne ustalenia dokonane w ramach dochodzenia. Eurobolt ustosunkował się do tego pisma w wyznaczonym mu terminie, w dniu 13 czerwca 2011 r., na piśmie. Komitet Doradczy zebrał się w dniu 15 czerwca 2011 r.
- 17 W rozporządzeniu wykonawczym nr 723/2011 ostateczne cło antydumpingowe nałożone na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali z Chin zostało rozszerzone na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali wysyłanych z Malezji, zgłoszonych lub niezgłoszonych jako pochodzące z Malezji.
- 18 Po wejściu w życie tego rozporządzenia wykonawczego właściwe władze niderlandzkie przeprowadziły w Eurobolt kontrolę po przywozie, w wyniku której wezwano tę spółkę do zapłaty ceł antydumpingowych w wysokości 587 802,20 EUR.
- 19 W następstwie oddalenia zażalenia na pobieranie tych ceł antydumpingowych złożonego w urzędzie celnym w Nijmegen (Niderlandy) Eurobolt wniósł skargę do rechtbank Noord-Holland (sądu rejonowego Holandia Północna, Niderlandy), podnosząc w szczególności nieważność rozszerzenia na mocy rozporządzenia wykonawczego nr 723/2011 cła antydumpingowego nałożonego rozporządzeniem nr 91/2009 na przywóz odnośnych produktów wysyłanych z Malezji.
- 20 Ponieważ sąd ten oddalił skargę wyrokiem z dnia 1 sierpnia 2013 r., Eurobolt wniósł odwołanie do Gerechtshof Amsterdam (sądu apelacyjnego w Amsterdamie, Niderlandy), który wyrokiem z dnia 8 września 2015 r. oddalił również żądanie Eurobolt, stwierdzając w szczególności, że nie ma potrzeby zwracać się do Trybunału z pytaniem prejudycjalnym dotyczącym ważności rozporządzenia wykonawczego nr 723/2011.
- 21 W dniu 12 października 2015 r. Eurobolt wniósł odwołanie do sądu odsyłającego. Podniósł on, że to rozporządzenie wykonawcze jest nieważne w świetle kryteriów określonych w art. 13 rozporządzenia podstawowego, w zakresie w jakim jego prawo do obrony zostało naruszone przez Komisję w toku dochodzenia. Instytucja ta, z naruszeniem art. 15 ust. 2 rozporządzenia podstawowego, nie przekazała członkom Komitetu Doradczego, na co najmniej 10 dni roboczych przed jego posiedzeniem, istotnych informacji, które zostały jej przesłane przez Eurobolt.

- 22 W tym kontekście sąd odsyłający powziął, po pierwsze, wątpliwości co do zakresu spoczywających na sądach krajowych zadań w przypadku dokonywania przez nie oceny ważności aktów instytucji Unii, w szczególności w świetle art. 47 karty. Po drugie, sąd ten zastanawia się nad wykładnią, jaką należy nadać art. 15 ust. 2 rozporządzenia podstawowego. Z orzecznictwa Trybunału wynika bowiem, że nieprzestrzeganie przepisów proceduralnych może skutkować stwierdzeniem nieważności aktu z powodu naruszenia istotnych wymogów proceduralnych. Powstaje zatem pytanie, czy w niniejszej sprawie naruszenie przez Komisję obowiązku przewidzianego w tym przepisie może spowodować nieważność rozporządzenia wykonawczego nr 723/2011.
- 23 W tych okolicznościach Hoge Raad der Nederlanden (sąd najwyższy Niderlandów) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:
- „1) a) Czy art. 47 [karty] w związku z art. 4 ust. 3 TUE należy interpretować w ten sposób, że zainteresowana strona może kwestionować zgodność z prawem – podlegającej wykonaniu przez organy krajowe – decyzji instytucji Unii, powołując się na naruszenie istotnych wymogów proceduralnych, naruszenie traktatów, jakiegokolwiek reguły prawnej związanej z ich stosowaniem lub nadużycie władzy?
- b) Czy art. 47 [karty] w związku z art. 4 ust. 3 TUE należy interpretować w ten sposób, że instytucje Unii uczestniczące w wydaniu decyzji, której ważność jest kwestionowana w postępowaniu toczącym się przed sądem krajowym, są zobowiązane do przedstawienia temu sądowi na jego żądanie wszelkich informacji, którymi dysponują i które na etapie wydawania owej decyzji zostały wzięte pod uwagę, względnie powinny być zostać wzięte pod uwagę?
- c) Czy art. 47 [karty] należy interpretować w ten sposób, że prawo do skutecznego środka prawnego obejmuje gwarancje zbadania przez sąd w nieograniczonym zakresie spełnienia przesłanek stosowania art. 13 rozporządzenia [podstawowego]? Czy art. 47 karty skutkuje w szczególności tym, że sąd jest właściwy do dokonania całościowej oceny, czy stan faktyczny został ustalony w pełnym zakresie i adekwatnie do celów uzasadnienia dochodzonego skutku prawnego? Czy art. 47 karty skutkuje w szczególności również tym, że sąd jest właściwy do dokonania całościowej oceny, czy fakty, w odniesieniu do których twierdzi się, że nie zostały wzięte pod uwagę na etapie wydawania decyzji, ale które mogły mieć wpływ na skutek prawny powiązany z ustalonym stanem faktycznym, powinny być zostać wzięte pod uwagę?
- 2) a) Czy występujące w art. 15 ust. 2 rozporządzenia [podstawowego] pojęcie »istotnych informacji« należy interpretować w ten sposób, że obejmuje ono – dotyczące ustalenia dokonanego przez Komisję – stanowisko, zajęte przez mającego siedzibę w Unii Europejskiej niezależnego importera towarów objętych opisanym w tym przepisie dochodzeniem, gdy importer ten został poinformowany przez Komisję o prowadzeniu tego dochodzenia, udostępnił Komisji żądane informacje i, po tym, jak stworzona mu została ku temu możliwość, we właściwym czasie ustosunkował się do ustaleń Komisji?
- b) Jeżeli na pytanie drugie lit. a) należy odpowiedzieć twierdząco, czy importer ten może powołać się na naruszenie art. 15 ust. 2 rozporządzenia [podstawowego], gdy zakomunikowane przez niego stanowisko nie zostało przedstawione Komitetowi Doradczemu co najmniej 10 dni roboczych przed rozpoczęciem przez niego obrad?
- c) Jeżeli na pytanie drugie lit. b) należy odpowiedzieć twierdząco, czy naruszenie art. 15 ust. 2 rozporządzenia [podstawowego] skutkuje niezgodnością wydanej decyzji z prawem, co wymaga odstąpienia od jej stosowania?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego lit. a) i c)

- 24 Poprzez pytanie pierwsze lit. a) i c) sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 267 TFUE należy interpretować w ten sposób, że w celu zakwestionowania ważności aktu prawa wtórnego Unii podmiot prawa może podnieść przed sądem krajowym zarzuty, które mogą być podniesione w ramach skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej na podstawie art. 263 TFUE, w tym zarzuty dotyczące niespełnienia przesłanek przyjęcia aktu.
- 25 Jak wynika z utrwalonego orzecznictwa, właściwość Trybunału do orzekania w trybie art. 267 TFUE o ważności aktów przyjętych przez instytucje Unii nie zawiera żadnego ograniczenia, jeśli chodzi o podstawy, na których można kwestionować ważność tych aktów (wyroki: z dnia 12 grudnia 1972 r., *International Fruit Company i in.*, od 21/72 do 24/72, EU:C:1972:115, pkt 5; z dnia 16 czerwca 1998 r., *Racke*, C-162/96, EU:C:1998:293, pkt 26).
- 26 W konsekwencji na pytanie pierwsze lit. a) i c) należy odpowiedzieć, że art. 267 TFUE należy interpretować w ten sposób, że w celu zakwestionowania ważności aktu prawa wtórnego Unii podmiot prawa może podnieść przed sądem krajowym zarzuty, które mogą być podniesione w ramach skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej na podstawie art. 263 TFUE, w tym zarzuty dotyczące niespełnienia przesłanek przyjęcia takiego aktu.

W przedmiocie pytania pierwszego lit. b)

- 27 Poprzez pytanie pierwsze lit. b) sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 267 TFUE w związku z art. 4 ust. 3 TUE należy interpretować w ten sposób, że sąd krajowy ma prawo zwrócić się do instytucji Unii uczestniczących w opracowywaniu aktu prawa wtórnego Unii, którego ważność jest przed nim kwestionowana, w celu uzyskania informacji co do okoliczności, które instytucje te wzięły lub powinny były wziąć pod uwagę przy przyjmowaniu tego aktu.
- 28 Należy przypomnieć, że sądy krajowe mogą badać ważność aktu Unii, a jeśli nie uznają za zasadne podniesionych z urzędu lub podniesionych przez strony zarzutów nieważności, oddalić je, stwierdzając, że akt jest w pełni ważny (zob. podobnie wyroki: z dnia 16 czerwca 1981 r., *Salonia*, 126/80, EU:C:1981:136, pkt 7; z dnia 22 października 1987 r., *Foto-Frost*, 314/85, EU:C:1987:452, pkt 14). Natomiast sądy krajowe nie są właściwe, by samodzielnie stwierdzić nieważność aktów instytucji Unii (zob. wyrok z dnia 6 grudnia 2005 r., *Gaston Schul Douane-expediteur*, C-461/03, EU:C:2005:742, pkt 17).
- 29 Z powyższego wynika, że jeżeli zarzuty podniesione przez strony wystarczają do przekonania sądu krajowego o nieważności aktu Unii, powinien on na tej tylko podstawie zwrócić się do Trybunału z pytaniem co do jego ważności, bez przeprowadzenia dodatkowych czynności wyjaśniających. Jak wynika bowiem z wyroku z dnia 22 października 1987 r., *Foto-Frost* (314/85, EU:C:1987:452, pkt 18), Trybunał jest najbardziej predestynowany do orzekania o ważności aktów prawa wtórnego Unii w zakresie, w jakim instytucje Unii, których akty zostały zakwestionowane, mają na podstawie art. 23 akapit drugi statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej prawo do przedstawienia Trybunałowi uwag na piśmie w celu obrony ważności tych aktów. Trybunał może ponadto, na podstawie art. 24 akapit drugi tego statutu, nakazać instytucjom, organom lub jednostkom organizacyjnym Unii, niebędącym stronami w sprawie, aby dostarczyły wszelkich informacji, które Trybunał uzna za niezbędne w postępowaniu.

- 30 Jednocześnie sąd krajowy, przed ewentualnym wniesieniem pytania do Trybunału, może zwrócić się do instytucji Unii w celu uzyskania konkretnych informacji i elementów, które uważa za niezbędne w celu rozwiania wszelkich wątpliwości sądu krajowego co do ważności danego aktu Unii i uniknięcia w ten sposób wystąpienia do Trybunału z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w zakresie ważności.
- 31 W tym względzie z orzecznictwa Trybunału wynika, że instytucje Unii są zobowiązane do lojalnej współpracy z organami sądowymi państw członkowskich, które mają czuwać nad stosowaniem i poszanowaniem prawa Unii w krajowym porządku prawnym. W związku z tym instytucje te, zgodnie z art. 4 ust. 3 TUE, powinny przekazywać tym organom sądowym informacje i dokumenty, o które zwróciły się one do instytucji w ramach wykonywania swoich uprawnień, chyba że odmowa przekazania tych dokumentów jest uzasadniona zgodnymi z prawem względami związanymi w szczególności z ochroną praw osób trzecich lub ryzykiem utrudnienia funkcjonowania lub naruszenia niezależności Unii (zob. podobnie postanowienie z dnia 6 grudnia 1990 r., Zwartveld i in., C-2/88-IMM, EU:C:1990:440, pkt 10, 11).
- 32 W konsekwencji na pytanie pierwsze lit. b) należy odpowiedzieć, że art. 267 TFUE w związku z art. 4 ust. 3 TUE należy interpretować w ten sposób, że sąd krajowy ma prawo, przed skierowaniem pytania do Trybunału, zwrócić się do instytucji Unii uczestniczących w opracowywaniu aktu prawa wtórnego Unii, którego ważność jest przed nim kwestionowana, w celu uzyskania od nich konkretnych informacji i elementów, które sąd krajowy uważa za niezbędne w celu rozwiania wszelkich swoich wątpliwości co do ważności danego aktu Unii i uniknięcia zwrócenia się przez niego do Trybunału z pytaniem prejudycjalnym w przedmiocie oceny ważności tego aktu.

W przedmiocie pytania drugiego

- 33 W pytaniu drugim, lit. a)–c), które należy zbadać łącznie, sąd odsyłający zwraca się w istocie do Trybunału o ustalenie, czy rozporządzenie wykonawcze nr 723/2011 jest nieważne w świetle art. 15 ust. 2 rozporządzenia podstawowego ze względu na to, że uwagi przedstawione przez Eurobolt w odpowiedzi na dokonane przez Komisję ustalenia – jako istotne informacje w rozumieniu tego przepisu – nie zostały przekazane Komitetowi Doradczemu, o którym mowa w tym przepisie, na co najmniej 10 dni roboczych przed jego posiedzeniem.
- 34 Na wstępie należy zauważyć, że jak wynika z art. 15 ust. 1 rozporządzenia podstawowego, konsultacje przewidziane w tym rozporządzeniu prowadzi się w ramach Komitetu Doradczego, w którego skład wchodzi przedstawiciele wszystkich państw członkowskich oraz przedstawiciel Komisji jako przewodniczący.
- 35 Artykuł 15 ust. 2 tego rozporządzenia stanowi, że komitet obraduje po zwołaniu przez przewodniczącego, który przekazuje państwom członkowskim „bezzwłocznie, jednak nie później niż na 10 dni [roboczych] przed posiedzeniem, [...] wszelkie istotne informacje”.
- 36 W niniejszym przypadku bezsporne jest, że posiedzenie Komitetu Doradczego odbyło się w dniu 15 czerwca 2011 r., czyli dwa dni po tym, jak Eurobolt przedstawił w wyznaczonym mu w tym celu terminie swoje uwagi w odpowiedzi na ustalenia Komisji.
- 37 Na potrzeby rozstrzygnięcia pytania, czy w związku z tym faktem art. 15 ust. 2 rozporządzenia podstawowego został naruszony, powodując tym samym nieważność rozporządzenia wykonawczego nr 723/2011, należy w pierwszej kolejności zbadać, czy wspomniane uwagi wchodziły w zakres pojęcia „istotnych informacji” w rozumieniu tego przepisu.

- 38 W tym względy należy stwierdzić, że ze względu na ogólny charakter sformułowań użytych w art. 15 ust. 2 rozporządzenia podstawowego pojęcie „istotnych informacji” należy rozumieć bardzo szeroko. Podobnie ze względu na to, że zgodnie z tymi sformułowaniami „wszystkie” istotne informacje powinny zostać przekazane państwu członkowskim, z przepisu tego wyraźnie wynika, że dotyczy on możliwie najpełniejszego poinformowania Komitetu Doradczego.
- 39 Ponadto waga, jaką ma przysługująca zainteresowanym stronom możliwość zajęcia stanowiska i obrony swych interesów w toku dochodzenia, została podkreślona w motywie 12 tegoż rozporządzenia.
- 40 W niniejszej sprawie uwagi będące przedmiotem postępowania głównego zostały przedstawione przez Eurobolt jako stronę zainteresowaną w ramach dochodzenia wszczętego przez Komisję na podstawie art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego. Uwagi te miały na celu ustosunkowanie się do tymczasowych ustaleń przyjętych przez Komisję.
- 41 Eurobolt przedstawił swój punkt widzenia i przekazał informacje zgodnie z art. 6 ust. 7 tego rozporządzenia.
- 42 W związku z tym, jak zauważył rzecznik generalny w pkt 47–50 opinii, uwagi przedstawione przez Eurobolt stanowiły istotne informacje w rozumieniu art. 15 ust. 2 rozporządzenia podstawowego.
- 43 Wynika stąd, że przepis ten został naruszony w zakresie, w jakim wspomniane uwagi nie zostały przekazane państwu członkowskim najpóźniej na 10 dni roboczych przed posiedzeniem Komitetu Doradczego, jak wskazano w pkt 36 niniejszego wyroku.
- 44 Należy zatem zbadać w drugiej kolejności, czy to naruszenie art. 15 ust. 2 rozporządzenia podstawowego może prowadzić do nieważności rozporządzenia wykonawczego nr 723/2011.
- 45 Należy przede wszystkim zauważyć, że przyjęcie na podstawie rozporządzenia podstawowego środków antidumpingowych, takich jak rozporządzenie wykonawcze nr 723/2011, odbywa się na podstawie postępowania, w szczególności dochodzenia, na którego pewnych etapach należy zapewnić konsultacje z państwami członkowskimi, reprezentowanymi w ramach Komitetu Doradczego, jak podkreślono w motywie 24 rozporządzenia podstawowego.
- 46 To do celów takich konsultacji art. 15 ust. 2 rozporządzenia podstawowego przewiduje, że wszystkie istotne informacje są przekazywane Komitetowi Doradczemu, „bezwłocznie, jednak nie później niż na 10 dni [roboczych] przed posiedzeniem”.
- 47 W tym względy z samego brzmienia tego przepisu, który został zredagowany w sposób bezwarunkowy, wynika, że przewidziany w nim termin dziesięciodniowy ma charakter wiążący (zob. analogicznie wyrok z dnia 29 lipca 2010 r., Grecja/Komisja, C-54/09 P, EU:C:2010:451, pkt 46).
- 48 Następnie z motywu 25 rozporządzenia podstawowego wynika, że ponieważ odnośne informacje „mają często wysoce techniczny charakter i zawierają szczegółowe analizy ekonomiczne i prawne”, termin przewidziany w art. 15 ust. 2 tego rozporządzenia ma na celu pozostawienie państwu członkowskim reprezentowanym w Komitecie Doradczym wystarczającego odstępu czasu, aby przed jego posiedzeniem zapoznać się z tymi informacjami w spokojnych warunkach (zob. analogicznie wyrok z dnia 20 września 2017 r., Tilly-Sabco/Komisja, C-183/16 P, EU:C:2017:704, pkt 102).
- 49 Ponadto celem tego terminu jest również umożliwienie rządowi państw członkowskich zapoznania się, za pośrednictwem ich przedstawicieli w Komitecie Doradczym, ze wszystkimi istotnymi informacjami dotyczącymi dochodzenia, tak aby rządy te mogły, w drodze wewnętrznych i zewnętrznych konsultacji, określić stanowisko służące zachowaniu w ramach tego komitetu istotnych dla każdego z tych państw interesów (zob. analogicznie wyrok z dnia 20 września 2017 r., Tilly-Sabco/Komisja, C-183/16 P, EU:C:2017:704, pkt 103).

- 50 Należy wreszcie dodać, że termin ten ma na celu zagwarantowanie, by informacje i uwagi, które zainteresowane strony, jak wskazano w pkt 39 niniejszego wyroku, mają prawo przedstawić w toku dochodzenia, mogły zostać należycie uwzględnione w ramach procedury konsultacji w Komitecie Doradczym.
- 51 W tych okolicznościach, jak zauważył rzecznik generalny w szczególności w pkt 61 i 66 opinii, wymóg przekazania wszystkich istotnych informacji Komitetowi Doradczemu nie później niż na dziesięć dni roboczych przed jego posiedzeniem, ustanowiony w art. 15 ust. 2 rozporządzenia podstawowego, należy do istotnych wymogów proceduralnych prawidłowości postępowania, których naruszenie skutkuje nieważnością danego aktu (zob. analogicznie wyroki: z dnia 10 lutego 1998 r., Niemcy/Komisja, C-263/95, EU:C:1998:47, pkt 32; a także z dnia 20 września 2017 r., Tilly-Sabco/Komisja, C-183/16 P, EU:C:2017:704, pkt 114).
- 52 W świetle powyższych rozważań na pytanie drugie należy odpowiedzieć, że rozporządzenie wykonawcze nr 723/2011 jest nieważne ze względu na to, że zostało przyjęte z naruszeniem art. 15 ust. 2 rozporządzenia podstawowego.

W przedmiocie kosztów

- 53 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) orzeka, co następuje:

- 1) Artykuł 267 TFUE należy interpretować w ten sposób, że w celu zakwestionowania ważności aktu prawa wtórnego Unii podmiot prawa może podnieść przed sądem krajowym zarzuty, które mogą być podniesione w ramach skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej na podstawie art. 263 TFUE, w tym zarzuty dotyczące niespełnienia przesłanek przyjęcia takiego aktu.
- 2) Artykuł 267 TFUE w związku z art. 4 ust. 3 TUE należy interpretować w ten sposób, że sąd krajowy ma prawo, przed skierowaniem pytania do Trybunału, zwrócić się do instytucji Unii Europejskiej uczestniczących w opracowywaniu aktu prawa wtórnego Unii, którego ważność jest przed nim kwestionowana, w celu uzyskania od nich konkretnych informacji i elementów, które sąd krajowy uważa za niezbędne w celu rozwiania wszelkich swoich wątpliwości co do ważności danego aktu Unii i uniknięcia zwrócenia się przez niego do Trybunału z pytaniem prejudycjalnym w przedmiocie oceny ważności tego aktu.
- 3) Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) nr 723/2011 z dnia 18 lipca 2011 r. rozszerzające ostateczne cło antydumpingowe nałożone rozporządzeniem (WE) nr 91/2009 na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali wysyłanych z Malezji, zgłoszonych lub niezgłoszonych jako pochodzące z Malezji, jest nieważne ze względu na to, że zostało przyjęte z naruszeniem art. 15 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1225/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony przed przywozem produktów po cenach dumpingowych z krajów niebędących członkami Wspólnoty Europejskiej.

Podpisy